

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 අභිතකර මතය

නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂ පත්‍රය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් හා වියදම් ගිණුම සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1987 අංක 15 දරන ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 172 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උපවගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මාගේ වාර්තාවේ අභිතකර මතය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ

1.2 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අභිතකර මතය සඳහා පදනම පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ අභිතකර මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිචයන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය වර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව ප්‍රාදේශීය සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාන්විත මහභරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම් අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ ප්‍රාදේශීය සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, ප්‍රාදේශීය සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නුවරඑළිය ප්‍රාදේශීය සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව මෙම වාර්තාවේ 1.6.1 (අ) නිරීක්ෂණය හැර ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) පළාත් පාලන ආයතන වැඩිදියුණු කිරීම ආංශික ව්‍යාපෘතිය යටතේ රුපියල් 90,470,000 ක් වැය කර ඉදිකර 2024 මැයි 20 දින සභාවට පවරා දී තිබුණු පුරනැහැම ගොඩනැගිල්ලේ වටිනාකම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම් සැකසීමේ දී නිවැරදි කරන බව.	සභාව සතු සියළු වත්කම් ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(ආ) 2022 වර්ෂයේ භාණ්ඩ වෙන්දේසියෙන් ඉවත් කර තිබුණු රු.149,000 ක යතුරු පැදි දෙකක් මෝටර් රථ හා කරත්ත ගිණුමේ තවදුරටත් දක්වා තිබුණි.	2025 අවසන් ගිණුම් සකස්කිරීමේ දී ලේඛන හා ගිණුමෙන් ඉවත්කරන බව.	වෙන්දේසි කළ භාණ්ඩ ගිණුම්වලින් ඉවත් කළ යුතුය.
(ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ මිළදී ගෙන තිබුණු එකතුව රු.170,750 ක කාර්යාල උපකරණ ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	ප්‍රවර්ධන වර්ෂයේ දී අඩුපාඩු නිවැරදි කර ගිණුම්ගත කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඈ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට ආදායම් වියදම් ගිණුමේ අතිරික්තය රු.31,360,205 ක් ගිණුම්වලින් අත්හැරී තිබුණද ශේෂ පත්‍රය තුලනය කර තිබුණි.	2025 වර්ෂයේ නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඉ) ඉකුත් වර්ෂයන්ට අදාළව සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ හඳුනාගෙන තිබුණු එකතුව රු.48,513,172 ක මුද්දර ගාස්තු නිවැරදිව ගිණුම්ගත කර තිබියදී දෝෂ සහගතව නැවත සමුච්චිත අරමුදලට හර කර තිබුණි.	නැවත මෙවැනි අඩුපාඩු ඇති නොවීමට වග බලා ගන්නා බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා උපලේඛන මගින් වර්ෂයට අදාළව මුද්දර ගාස්තු ආදායමක් හඳුනාගෙන නොතිබුණු නමුත් රු.42,795,984 ක මුද්දර ගාස්තු අදායමක් දෝෂ සහගතව වර්ෂයේ ආදායමක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ නිවැරදිව හඳුනාගෙන ගිණුම සකසන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.

1.6.2 නොසැසඳුනු පාලන ගිණුම් හා වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගිණුම් විෂයයන් 06 කට අදාළ ශේෂයන් එවාට අදාළ මූලික පොත්/ උපයෝගී ලේඛන/ මාසික සාරාංශ/ ප්‍රා.ස වාර්තා ශේෂයන් සමඟ සැසඳීමේදී රු.13,096,786 ක නොසැසඳීම් නිරීක්ෂණය විය.	2025 වර්ෂයේ ගිණුම සැකසීමේදී නිවැරදි කරන බව.	ගිණුම් ශේෂ අදාළ උපලේඛන සමඟ සැසඳිය යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන එකතුව රු. 1,372,189 ක් වූ කර්මාන්ත ණයගැතියන්ට අදාළ කර්මාන්ත ලිපිගොනු ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස සත්‍යාකෂණය කිරීමට නොහැකි විය.	ලිපි ගොනු සොයා ගැනීමට නොහැකි වී ඇති අතර නැවත පරීක්ෂා කර ඉදිරි කටයුතු සිදු කරන බව.	ගිණුම් ශේෂ තහවුරු කර ගැනීමට ලේඛන හා ලිපිගොනු පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
----------------------------------	--------------	---------------------	----------

(අ) පාර්ලිමේන්තු පනත්

2021 ජූලි 08 වන දිනැති අංක 2235/54 දරන අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රයේ පළ කළ 1978 අංක 41 දරන නාගරික සංවර්ධන අධිකාරි පනතේ 08 වන වගන්තිය සමඟ කියවිය යුතු ඒ පනතේ 21 වගන්තිය යටතේ සංශෝධිත සැලසුම් හා ගොඩනැගිලි නියෝග/රෙගුලාසියන්හි VI කොටසේ 83.1 වගන්තිය	සභාව විසින් බල ප්‍රදේශයේ 2018 – 2022 අතර කාලය තුළ අනුමත කරන ලද ගොඩනැගිලි සැලසුම් අයදුම්පත් 79 ක් සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කර නොතිබුණි.	අනුකූලතා සහතික ලබා ගැනීමට හා දඩ මුදල් අය කර ගැනීමට ලිපි යොමු කර ඇති බව.	පදිංචියට යොදාගෙන ඇති ගොඩනැගිලි සඳහා අනුකූලතා සහතික නිකුත් කළ යුතුය.
--	--	---	---

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි
මු.රෙ 571 (3)

සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන තැන්පත් 23 කාලය ඉකුත් වූ දිනට 2020 - 2022 කාලයට සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය තැන්පත් නිරවුල් අදාළ එකතුව රු. 6,400,284 ක් වූ කටයුතු කර නිවැරදි කළ යුතුය. කල් ඉකුත් වූ තැන්පත් 23 ක් කර ගන්නා බව. නිරවුල් කර නොතිබුණි.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු. 38,134,397 ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු. 24,001,479 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

	ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
		ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම	බිල් කළ ආදායම	රැස් කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
(i)	වටිනාකම හා බදු	රු. 10,000,000	රු. 7,458,971	රු. 6,714,814	රු. 3,381,698	රු. 7,000,000	රු. 6,141,853	රු. 5,445,139	රු. 2,637,541
(ii)	කඩ කෑලි	13,734,650	12,594,845	13,146,860	692,024	11,191,931	7,195,579	6,971,707	1,244,039
(iii)	බලපත්‍ර ගාස්තු	11,925,000	8,836,569	8,836,569	-	6,125,000	9,446,332	9,446,332	-
(iv)	වෙනත් ආදායම්	37,145,000	68,856,881	69,730,065	33,403,225	24,864,750	34,468,867	7,370,485	33,840,110
		72,804,650	97,747,266	98,428,308	37,476,947	49,181,681	57,252,631	29,233,663	37,721,690

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

(අ)	විගණන නිරීක්ෂණය වරිපනම් බදු	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
	සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට හිඟ වරිපනම් බදු ශේෂය රු.3,338,486 ක් විය. ඉන් එක් ඒකකයක හිඟය රු.50,000 ත් 100,000 ත් අතර වූ ඒකක 04 කින් රු.232,465 ක් , ඒකකයක හිඟය රු.25,000 සිට රු.50,000 අතර ඒකක 11 කින් රු. 388,954 ක් හා එකක හිඟය රු.25,000 ට අඩු ඒකක 1272 කින් රු.2,718,371 ක්. 1987 අංක 15 දරණ ප්‍රාදේශීය සභා පනතේ 158 වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර අයකර නොතිබුණි.	හිඟ ආදායම් ඉදිරියේදී අය කර ගන්නා බව.	පනත ප්‍රකාරව කටයුතු කර හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කළ යුතුය.
(ආ)	කඩකුලී		
	සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට පැවති රු. 600,004 ක මුළු කඩ කුලී හිඟයෙන් වසර 05 කට වැඩි කාලයක් හිඟව පවතින රු. 148,481 ක ශේෂයක්ද විය.	ඉතිරි හිඟ ශේෂය සම්බන්ධව නඩු කටයුතු මඟින් අය කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කළ යුතුය.
(ඇ)	වෙනත් ආදායම්		
	සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට අයවිය යුතු මුළු ජල ගාස්තු හිඟය රු.616,169 ක් විය. ඉන් වසර 2 - 3 අතර කාලයක සිට හිඟව පවතින රු.65,325 ක් හා වසර 3 කට වැඩි කාලයක සිට හිඟව පැවති රු. 138,537 ක ශේෂයක්ද විය.	ප්‍රවර්ධන වසරේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කර අය කරන බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කළ යුතුය.
(ඈ)	උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු		
	පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතුව තිබුණු උසාවි දඩ රු. 159,995 ක් හා මුද්දර ගාස්තු රු.32,190,762 ක් විය.	අය කර ගැනීමට අවශ්‍ය උප ලේඛන ප්‍රධාන ලේකම් කාර්යාලයට යොමු කර ඇති බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2018 හා 2020 වර්ෂය අතර කාල පරාසය තුළ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට පරිභාහිරව දේපල බදුදීම හා නොපියවූ අත්තිකාරම් සම්බන්ධයෙන් හඳුනාගෙන තිබුණු එකතුව රු. 1,979,736 ක අලාභය සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 104 (4) පරීක්ෂණ සිදු කර වගකිව යුත්තන් හඳුනාගෙන 2022 ජුනි සහ 2023 මාර්තු කාලය තුළ අදාළ නිර්දේශ ලබා දී තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දින වනවිටද අදාළ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර අලාභ අය කර ගැනීමට හෝ නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	පළාත් පාලන දෙපාර්තමේන්තුව දැනුවත් කර අවශ්‍ය උපදෙස් ඉල්ලා ඇති බව.	මු.රේ 104(4) නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කර අලාභ අය කළ යුතුය.

3.2 දෘෂ්‍ය අක්‍රමිකතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාව සතු කැබ් රථයක් 2024 අගෝස්තු සිට සැප්තැම්බර් දක්වා වූ දින 42 ක් තුළ ඉන්ධන ලීටර් 862 ක් සඳහා රු. 267,220 ක් වැය කර කිලෝමීටර 6895 ක් ධාවනය කර තිබුණද, වාහනය භාවිතා කරන නිලධාරියා අත්සන කර නොතිබුණි. එමෙන්ම දින 15 ක් තුළ ඉන්ධන ලීටර් 262 ක් සඳහා රු. 81,220 ක් වැය කර කිලෝ මීටර 2096 ක් වාහනය ධාවනය කර ඉන්ධන අවභාවිතා කර තිබුණි.	දින 42 ක කාලය සඳහා අදාළ ධාවන සටහන් අත්සන් කර නොතිබූ බව පිළිගන්නා අතර වාහන ධාවන සටහන් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද බව.	වාහන භාවිතා කළ බවට අත්සන් නොතිබීම හා කාර්යභාරයකින් තොරව වාහන හා ඉන්ධන අවභාවිතා කිරීම සම්බන්ධව අදාළ පරීක්ෂාවන් සිදු කර කර සුදුසු ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.3 අවිධිමත් ගණුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සභාවට අයත් රජයේ නිල නිවාසයක් මාසිකව රු.250 ක් බැගින් ගෙවා ගිවිසුමකින් තොරව බාහිර පාර්ශ්වයකට පදිංචියට ඉඩ දී තිබුණු අතර නිවාස 02 ක් කුලී ගෙවීමකින් තොරව ලේකම්වරයකුට හා 2022 වර්ෂයේ සභාවේ සේවය කර විශ්‍රාම ගිය නිලධාරියෙකු වෙත අවිධිමත්ව පදිංචිය සඳහා ඉඩ ලබා දී තිබුණි.	බදුකුලී නිවැසියන් දැනුවත් කර හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට හා නීතිමය පියවර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ මුදල් අය කර නිල නිවාසය සම්බන්ධයෙන් ආයතන සංග්‍රහයේ විධිවිධාන පරිදි ක්‍රියා කළ යුතුය.

3.4 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභාවේ නිල නිවාස භාවිත කරන හා භාවිත කර තිබුණු නිලධාරීන් 03 දෙනෙකුගෙන් අයවිය යුතු රු. 92,769 ක නිල නිවාස කුලී මාස 06 සිට වසර 25 අතර කාලයක සිට අයකර ගෙන නොතිබුණි.	හිඟ මුදල් අය කිරීමට හා නඩු පවරා ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බව.	හිඟ මුදල් අය කර නිල නිවාස සම්බන්ධයෙන් ආයතන සංග්‍රහයේ විධි විධාන පරිදි ක්‍රියා කළ යුතුය.
(ආ) මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විසින් 2023 මැයි බල ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක නානුඛය ගවසානකාගාරය භෞතිකව පරීක්ෂා කර පරිසර බලපත්‍රය ලබා දීම සඳහා වූ නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වනවිටද, අදාළ නිර්දේශයන් ක්‍රියාත්මක නොකර ගවසානකාගාරය පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.	මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛ අවධානය යොමු කර අවශ්‍ය ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	නිර්දේශයන් ක්‍රියාත්මක නොකිරීම හේතුවෙන් නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය.

3.5 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නානුඛය කෙටි මාර්ගය අසල පිහිටි ප්‍රධාන කාර්යාලය හා කඩ කාමර මිනුම් කිරීම සඳහා රු.165,460 ක් 2023 වර්ෂයේ මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුවට ගෙවීම් කර තිබුණද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විටද, මැනුම් කටයුතු අවසන් කර වාර්තා ලබාගෙන නොතිබුණි.	අදාළ මැනුම් සහතික කඩිනමින් ලබා ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	මැනුම් කටයුතු අවසන් කර වාර්තා ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2021 වර්ෂයේ සභාව විසින් රු.1,373,687 ක් වැයකර ඉදි කර තිබුණු කොන්කෝඩියාවත්ත කඩ කාමර 09 ක්, රු. 6,009,602 ක ට්‍රැක් රථයක් හා සභාව සතු නිල නිවසක් වසර 01 සිට වසර 06 ක කාල පරාසයක් තුළ සිට භාවිතා කිරීමකින් තොරව නිෂ්කාර්යව හෝ ඌන උපයෝජිතව පැවතුණි.	සභාව සතු ට්‍රැක් රථය ඉදිරියේදී නවීකරණය කර සේවයට යොදාගන්නා බව.	කඩ කාමර හා වාහන ඵලදායීව උපයෝජනය කළ යුතුය.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන දිනට අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය, තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සමඟ සැසඳීමේදී තනතුරු 18 ක පුරප්පාඩු 30 ක් පවැතුණි. මෙම තත්ත්වය මහජන උපායෝගීතා සේවා කාර්යක්ෂමව පවත්වා ගෙන යාමට දැඩි බාධාවක් වී තිබුණි.	බඳවාගැනීම් සඳහා අවශ්‍ය තොරතුරු බලධාරීන් වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	පුරප්පාඩු සම්පූර්ණ කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) සභාවේ සේවය කර සේවය අත්හිටවූ නිලධාරියකුගෙන් අයවිය යුතු රු. 237,167 ක ණය ශේෂයක් වසර වසර 04 ක කාලයක සිට අයකර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී හිඟ සේවක ණය අය කරන බව.	හිඟ සේවක ණය අය කළ යුතුය.